

De când a aflat că Hertha Muller a primit premiul Nobel pentru literatură, profesorul Mihai Cucicea, directorul Liceului "Taras Șevcenko" din Sighetu Marmăției, se dă de ceasul morții să-i găsească adresa de e-mail sau numărul de telefon. Asta pentru a putea să o felicite pe fosta lui prietenă (de un an), din perioada tinereții.

Că Hertha Muller este scriitoare româncă dovedesc și scrisorile pe care ucraineanul Mihai Cucicea (din Poienile de sub Munte) le-a primit de la ea, pe când era student la matematică în Timișoara.

"În primăvara anului 1975, am fost trimis, împreună cu alți colegi de facultate, în practică la Jimbolia", își începe istorisirea profesorul Cucicea.

"În cele trei săptămâni cât am fost în practică, am locuit la internatul liceului din oraș. Dintre colegi, eram singurul care mergeam dimineața să iau micul dejun la cantina liceului, ceilalți preferând să mai lenevească o oră în dormitor. Cu liceenii, venea la cantină o tânără pedagogă, pe care o chema Hertha Muller. Ne-am cunoscut și între noi s-a legat o prietenie sinceră. Ea îmi pregătea dimineața cornulețe, pe care le mâncam între mese, până la prânz, sau le mai dădeam și colegilor", își amintește profesorul.

• Prietenie la distanță

Ne întâlneau în timpul liber în oraș, la un film, la o prăjitură și povesteam despre cărți, despre viață, despre necazurile pe care familia ei trebuia să le îndure pentru că și-a exprimat dorința de a emigra în Germania. Deși era tobă de carte, Hertha nu luase examenul de admitere, fiind cu o sutime sau două sub linie, după cum se proceda atunci cu cei care aveau probleme și trebuiau stopați de la învățământul superior. Așa a ajuns să ocupe postul de pedagog, iar apoi de secretară, la liceul din Jimbolia. Pe vremea cât a fost secretară, ne-am întâlnit și în Timișoara, unde venea în delegație de la școală. Am primit, după moda timpului, de la ea o poză, cu

dedicația pe verso "Pentru Mișa".

- Întors din drum de grăniceri

Prietenia dintre Hertha și Mișa, cum îi spun prietenii și apropiații profesorului Cucicea, a durat aproximativ un an de zile. "Prin anul 1976, am încercat de două ori să merg la Jimbolia. Prima dată cu trenul, din care am fost dat jos de grăniceri, pe motiv că nu pot argumenta convingător prezența mea în zona de frontieră. A doua oară am încercat cu un automobil de ocazie, care a fost oprit de poliție și grăniceri și, din nou, am fost dat jos și întors din drum. Semn că Hertha era urmărită, cei care m-au întors din drum mi-au spus că fata nu mai lucrează în Jimbolia, dar nu mi-au spus unde se mutase. N-am mai făcut a treia tentativă, de frică să nu mă ia securitatea la ochi și să fiu exmatriculat din facultate. Ce-ar fi zis tata să se fi trezit cu mine plocon acasă, în Poieni, din cauza unei fete? Așa am pierdut urma Herthei", spune Mișa.

- Prietenie dincolo de granițe

Gânduri mature, curate, prietenești, în relația sinceră dintre doi prieteni români, unul de naționalitate germană, celălalt ucraineană. Tânăra nemțoaică plecată din România este astăzi laureata premiului Nobel pentru literatură. Mișa, profesor de matematică, este directorul Liceului ucrainean "Taras Șevcenko" din Sighetu Marmăției, Maramureș. Ce a rămas? Nostalgia unei prietenii sincere, frumoase, întrerupte de un regim opresiv. Iar rana asta se cicatrizează greu...

- Scrisori în loc de întâlniri

Cu permisiunea profesorului Cucicea, reproducem fragmente din scrisorile primite de la Hertha Muller. În scrisoarea datată Jimbolia, 19 VI, 1975, Hertha scrie: "Dragă Mișa!... Nu te-am reținut prea mult duminică? Ai reușit să termini? Îți mulțumesc că ți-ai făcut puțin timp liber pentru mine! Și pentru mâine îți țin pumnii. Eu am ajuns bine acasă. În tren mi-am găsit imediat niște cunoscuți, așa că timpul a trecut foarte repede... Aștept scrisoarea ta. Dar, până atunci, te salută cu drag Hertha" și urmează semnătura ei. În altă scrisoare, datată 28 VII, 1975, aflăm starea de spirit a fetei și lecturile sale de ultimă oră. "În rest, zilele se scurg una ca și cealaltă - plictisitoare. Dar nu le las să treacă așa pe lângă mine. Încerc să le fac mai suportabile. Și eu citesc, înghit o carte după alta... Am terminat «Drumul spre înalta societate» de John Brain, mi-a plăcut foarte mult și, dacă n-ai citit-o încă, ți-o recomand. Și acum citesc «Homo Faber» de

Max Frisch. Și cartea asta are atracțiile ei. Ai citit-o deja? Știi ce-mi place? Nu romane, ci povestiri scurte, dar reale, psihologice. Ai citit cumva povestirile psihologice de Ștefan Zweig, «O noapte fantastică», «24 de ore din viața unei femei», «Scrisoarea unei necunoscute» etc.? Mi-au plăcut foarte mult. Ce îți place ție? Sau ai citit deja «Păcatul preotului Mounet» de Zola? Iar o carte pe gustul meu", scrie Hertha Muller.

Sursa: [Glasul Maramuresului](#)